

Vragen en antwoorden

bij het voorlopig voorstel Huis Van Ons: het bestuurlijk samenvoegen van de VanOns-bedrijven

1. *Waarom wordt voorgesteld om de VanOns-bedrijven bestuurlijk samen te voegen?*

- a. Beide bedrijven zijn belangrijke uitvoeringsorganisaties voor onze leden. EnergieVanOns als de leverancier van lokaal opgewekte duurzame energie van de achterban van onze leden. Bronnen VanOns zien we als een belangrijke steunpilaar voor onze leden bij het ontwikkelen van grote duurzame bronnen. Beide organisaties verdienen en vereisen een bestuur dat qua kennis, competenties en inzicht passend is bij hun ontwikkelingsfase. Onze leden mogen verwachten dat de koepels voor beide bedrijven voor een adequate bezetting van het bestuur zorgen.
- b. Met één bestuur voor de huidige en eventueel nieuwe VanOns-bedrijven verwachten we dat we de VanOns-waarden (100% echte groene stroom, 100% lokaal opgewekte stroom, opbrengsten worden lokaal besteed aan duurzame projecten, verbetering van de CO2-footprint) beter kunnen borgen en eenduidiger kunnen uitdragen.
- c. Het is geen sinecure om goede bestuursleden te vinden. Met één bestuur voor onze uitvoeringsorganisaties beperken we het aantal bestuursleden dat we moeten inzetten. We verkleinen daarnaast de bestuurlijke drukte voor de energiekoepels.

2. *Gaat het dan alleen over samenvoeging van de besturen?*

- a. Gelijktijdig willen we de verandering benutten om de democratische besluitvorming binnen onze beweging zo in te richten dat beleidskeuzes primair worden gemaakt vanuit het perspectief van de lokale coöperaties. Dat de besluitvorming transparant is en recht doet aan de zeggenschap van de lokale coöperaties als belangrijkste opdrachtgevers. Dat het de koepels in staat stelt om namens hun leden de rol van eigenaar in te vullen en daarin leidend/ proactief op te kunnen treden. Daarvoor moet de governance (besturing en alles wat daarvoor is vastgelegd) aangevuld en geactualiseerd worden, passend bij de huidige ontwikkelingsfase van Energie VanOns en Bronnen VanOns.
- b. Het onderscheid tussen de rollen van de lokale energiecoöperaties, de koepels, het bestuur van de werkmaatschappijen en de directies leggen we duidelijker vast.

3. *Wat wordt de rol van de energiecoöperaties?*

- a. De rol van de energiecoöperaties verandert niet. Zij zijn de lokale gesprekspartner in de energietransitie, wederverkoper van Energie VanOns, ontwikkelaar en exploitant van lokale duurzame bronnen, waar gewenst met ondersteuning van Bronnen VanOns.
- b. Indirect zijn zij eigenaar van de VanOns-bedrijven.

4. *Veranderen de rollen van Energie VanOns of van Bronnen VanOns?*

- a. EnergieVanOns is ons eigen energiebedrijf dat er primair voor zorgt dat de leden van onze energiecoöperaties lokaal opgewekte duurzame energie geleverd krijgen tegen een goede marktconforme prijs en het zorgen voor een goede verkoopprijs voor de door deze coöperaties opgewekte elektriciteit.
- b. Bronnen VanOns zien we als een belangrijke steunpilaar voor onze leden bij het ontwikkelen van duurzame bronnen. Het bedrijf ontwikkelt geen parken voor eigen rekening, maar fungeert uitsluitend als ondersteuner bij bronontwikkeling van lokale coöperaties die zijn aangesloten bij de drie energiekoepels. De lokale energiecoöperaties houden daarin dus de regie.
- c. De bestemming van positieve bedrijfsresultaten van de VanOns-bedrijven wordt bepaald in de ALV van de VanOns-bedrijven waarin de lokale energiecoöperaties vertegenwoordigd worden door hun eigen energiekoepel. Deze toetsen vooraf de gewenste bestemming bij hun leden.

5. *Wat wordt de invloed van de energiecoöperaties?*

- a. Elke coöperatie heeft een stem in de ALV van de koepel (De Drentse Kei, de Groninger Energiekoepel of Ús Koöperaasje) waar zij bij is aangesloten.

- b. Via de koepels hebben de energievoöperaties invloed op het beleid en de keuzes daarin van alle VanOns-bedrijven. De directies van de bedrijven stellen de koepels in staat om daarover proactief in gesprek te gaan met de eigen leden zodat er gedragen keuzes worden gemaakt.
- c. Door de bestuurlijke samenvoeging van de VanOns-bedrijven wordt de invloed van de Friese coöperaties verbreed naar het beleid van Bronnen VanOns.

6. *Wat wordt de rol van de energievoepels?*

- a. De rol van de energievoepels verandert niet.
- b. Wel wordt de positie van de koepels verstevigd doordat nadrukkelijker in de governance wordt geregeld dat de koepels proactief worden betrokken bij beleidskeuzes, en beter en regelmatig geïnformeerd worden over de bedrijfs- en marktontwikkelingen, en het risicomanagement.
- c. De koepels vormen de ALV van de coöperatie "Huis VanOns". Elke koepel heeft één stem binnen deze ALV. In principe neemt de voorzitter van een koepel zitting in deze ALV.
- d. De ALV van de coöperatie "Huis VanOns" benoemt de bestuursleden van het bestuur van de VanOns-bedrijven. Iedere koepel heeft het recht een kandidaat voor te dragen. Daarnaast zijn we van plan om de Natuur en Milieufederaties het recht te geven om een kandidaat voor een voorkeurszetel voor te dragen.
- e. De ALV van de VanOns-bedrijven stelt de beleidskaders vast waarbinnen de bedrijven hun werk doen. Voorstellen daartoe worden ontwikkeld in samenwerking tussen de VanOns-bedrijven en de koepels en vooraf door de koepelbesturen getoetst bij de leden op draagvlak. Waar mogelijk en nodig kunnen door de ALV werkgroepen of commissies worden ingesteld met een brede samenstelling (bijvoorbeeld vertegenwoordigers van lokale coöperaties en vanuit de verenigingsbureaus van de koepels). Ieder koepelbestuur legt in de eigen ALV van de koepel verantwoording af over de keuzes die voor de VanOns bedrijven zijn gemaakt.

7. *Zijn de koepels dan straks eigenaar van alle werkmaatschappijen?*

- a. Dat heeft onze voorkeur (zie 7c en 8).
- b. In variant 1 blijven de huidige coöperaties (coöperatie Noordelijk Lokaal Duurzaam, met daarin Energie VanOns en coöperatie Coöperatie VanOns met daarin de besloten vennootschap Bronnen VanOns) bestaan met de drie energievoepels als leden van iedere coöperatie en hebben ze formeel ook een vertegenwoordiging in elk bestuur. Het voordeel is dat die besturen gelijk zijn samengesteld, maar dat het bestuur per coöperatie formeel van pet moet wisselen.
- c. In variant 2 worden de drie energievoepels lid van één coöperatie die op haar beurt lid wordt van de onderliggende (VanOns-) coöperaties en blijven de huidige rechtspersonen verder bestaan.
- d. In variant 3 worden de drie energievoepels lid van één coöperatie die eigenaar wordt van besloten vennootschappen die de rechtsopvolger worden van de huidige rechtspersonen Energie VanOns en Bronnen VanOns.

8. *Wie is eigenaar van de werkmaatschappijen (Energie VanOns, Bronnen VanOns)?*

- a. Onze voorkeur gaat uit naar de variant waarin één rechtspersoon (met als werknaam) "Huis VanOns" eigenaar wordt van de VanOns-werkmaatschappijen.
- b. Huis VanOns wordt een coöperatieve vereniging met uitgesloten aansprakelijkheid net zoals Energie VanOns (formeel Noordelijk Lokaal Duurzaam u.a.) en Coöperatie VanOns u.a.
- c. Leden van de coöperatie "Huis VanOns u.a." zijn de drie energievoepels.

9. *Kunnen andere koepels ook aansluiten?*

- a. Daar zijn op dit moment formeel geen belemmeringen voor.
- b. De projectgroep vindt het belangrijk dat hiervoor in de (te vernieuwen) statuten een procedure wordt vastgelegd waarin het proces van toe- (of eventueel uit-) treden is vastgelegd en dat ook de kaders beschrijft waarbinnen de financiële en juridische gevolgen daarvan moeten worden geregeld en voorgelegd worden aan de ALV.

10. Wat wordt de rol van de milieufederaties?

- a. Betrokkenheid van de milieufederaties is essentieel om daarmee het belang van de waarden van landschap en natuur in de uitvoering van de verschillende werkmaatschappijen te borgen. Daarnaast doet dat recht aan hun rol als mede-grondleggers van Bronnen VanOns.
- b. Door de milieufederaties het recht te geven op voordracht van een van de vijf bestuurders (de koepels hebben ieder voordrachtrecht) wordt hun betrokkenheid bij de strategie en uitvoering geborgd. Zij zijn geen eigenaar en daarom niet vertegenwoordigd in de ALV.

11. Wat is het verschil tussen een bestuurlijke samenvoeging en een organisatorische samenvoeging van de bedrijven?

- a. Bestuurlijke samenvoeging heeft onze prioriteit.
- b. Delen van governance en overhead waar mogelijk is een uitgangspunt voor de directies van de werkmaatschappijen.
- c. Gezien de verschillende dynamiek van de markten waarop de bedrijven werken, het verschil in karakter van de uit te voeren activiteiten en de ontwikkelingsfasen van Energie VanOns en Bronnen VanOns verwacht de projectgroep weinig voordeel van een organisatorische samenvoeging, eerder nadelen als daar te veel op wordt gefocust.
- d. Het bestuur kan op termijn met de directies beoordelen of en wanneer een organisatorische samenvoeging of verdergaande samenwerking op bijvoorbeeld back office functies bijdraagt aan de resultaten van de uitvoerende bedrijven.

12. Wat zijn de voordelen van bestuurlijke samenvoeging?

- a. Het geeft focus, beperkt de bestuurlijke drukte en geeft eenduidig richting aan de strategie van onze uitvoerende bedrijven als onderdeel van de coöperatieve VanOns-beweging.
- b. Door de bestuurlijke samenvoeging zijn we beter in staat om bestuursleden te vinden met de kennis, kwaliteiten en competenties die we nodig hebben om onze uitvoerende bedrijven te besturen.

13. Wat zijn de nadelen van bestuurlijke samenvoeging?

- a. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een breed scala aan werkzaamheden: energie-retail en -marketing versus ontwikkel-ingenieurswerkzaamheden.
- b. Samenvoeging van activiteiten met een verschillend risicoprofiel. Het risico bestaat dat tegenvallers van de ene werkmaatschappij effect hebben op de resultaten van de andere werkmaatschappij. Door de keuze van aparte rechtspersonen voor de uitvoerende activiteiten én besluitvorming die geschraagd wordt door een duidelijke governance is dat een klein risico.

14. Wie kunnen bestuurslid worden?

- a. Voor het bestuur zijn profielen uitgewerkt met daarin voor elke rol de vereiste kennis, bewezen specifieke deskundigheid en competenties vastgelegd.
- b. Bestuursleden worden door de ALV benoemd voor een periode van vier jaar die eenmaal (door de ALV, en bij goed functioneren) kan worden verlengd voor een tweede (laatste) periode.
- c. Voor de voordracht van nieuwe bestuursleden aan de ALV wordt gewerkt met een commissie voor werving- en selectie die kandidaten zoekt, selecteert en na gedegen onderzoek voordraagt (o.a. check kennis, vaardigheden, integriteit en eventuele belangenverstrengeling).
- d. De leden van de commissie voor werving- en selectie worden benoemd door de ALV. De commissie werkt op basis van een reglement dat door de ALV is vastgesteld.

15. Hoe wordt het bestuur samengesteld? Welke rollen worden onderkend?

We verwachten dat het bestuur 5 rollen zal kennen met de volgende aandachtsgebieden:

- a. Voorzitter: Algemene zaken & Strategie
- b. Penningmeester: Financiën & Compliance

- c. Secretaris: Juridische zaken & Communicatie
- d. Bestuurslid: Politiek- & maatschappelijk
- e. Bestuurslid: Vakinhoudelijke kennis & ervaring werkveld werkmaatschappij(-en)

16. *Hoe ziet het besturingsmodel eruit?*

- a. **Lokale energiecoöperaties:** leden/eigenaren van de provinciale koepels.
- b. **Koepels:** leden/eigenaren van uitvoeringsbedrijf 'Huis VanOns'
De (vertegenwoordigers van de) koepelbesturen:
 - vormen de ALV van Huis VanOns
 - leggen in hun eigen ALV verantwoording af over bestuursbesluiten Huis VanOns;
 - hebben het recht bestuursleden voor "Huis VanOns" voor te dragen.
 - Toetsen voorgenomen besluiten van "Huis VanOns" bij hun achterban en zorgen voor draagvlak.
- c. **Huis VanOns: ALV**
 - benoemt het bestuur van Huis VanOns met inachtneming van benodigde deskundigheden;
 - stelt (kaders voor de) strategische agenda van Huis VanOns vast met inachtneming van de belangen van hun leden, i.e. de lokale coöperaties;
 - stelt het jaarprogramma, de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening vast;
 - geeft de opdracht aan de werkmaatschappijen de strategische agenda uit te werken, te vertalen in de begroting en voor te leggen aan de ALV ter vaststelling;
 - kan ter voorbereiding van (ingrijpende) besluiten werkgroepen instellen met interne of externe deskundigen.
- d. **Huis VanOns: bestuur**
 - informeert de leden (de koepels) over kansen en bedreigingen en betreft hen bij de verkenning van nieuwe kansen;
 - legt verantwoording af aan de ALV;
 - voorziet de ALV van alle relevante informatie, nodig om beslissingen te nemen.
 - beslist over nieuwe VanOns-initiatieven;
 - bewaakt de grenzen tussen activiteiten in de VanOns-bedrijven en de koepels.
- e. **Huis VanOns: bedrijfsvoering**
 - Het management/de directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden.
 - Het management/de directeur informeert en adviseert het bestuur en draagt zorg voor het ondersteunen van het bestuur bij de besluitvorming.
 - Er zijn gemeenschappelijke communicatieactiviteiten, en zo mogelijk een gemeenschappelijke backoffice.

17. *Wat zijn de gevolgen van de bestuurlijke samenvoeging voor Energie VanOns?*

- a. Formeel krijgt het een nieuwe eigenaar (Huis VanOns), maar feitelijk blijft het een uitvoeringsbedrijf van de noordelijke energiecoöperaties.
- b. Uitgangspunt bij de bestuurlijke en juridische inrichting is dat de continuïteit van Energie VanOns gewaarborgd blijft en dat die niet worden beïnvloed door de bestuurlijke samenvoeging.

18. *Wat zijn de gevolgen van de bestuurlijke samenvoeging voor Bronnen VanOns?*

- a. Mogelijk krijgt het een nieuwe eigenaar (Huis VanOns). Het wordt een uitvoeringsbedrijf van de noordelijke energiecoöperaties
- ~~b.~~ Uitgangspunt bij de bestuurlijke en juridische inrichting is dat de continuïteit van Bronnen VanOns gewaarborgd blijft en dat die niet worden beïnvloed door de bestuurlijke samenvoeging.